

Rašeliniská

Tamara Hrabčáková 1.C



Čo sú rašeliniská ?

- druh ekosystému na trvalo zamokrených miestach
- obmedzený prístup kyslíka
- Hromadia sa odumreté organické zvyšky v rôznom stupni rozkladu, čím vzniká rašelina
- V kyslom, vodou nasýtenom prostredí, dochádza za neprítomnosti kyslíka a malej účasti mikroorganizmov k nedokonalému rozkladu odumretých zvyškov rastlín= rašelinenie.
- Pre rašeliniská je charakteristický výskyt machov rašeliníkov

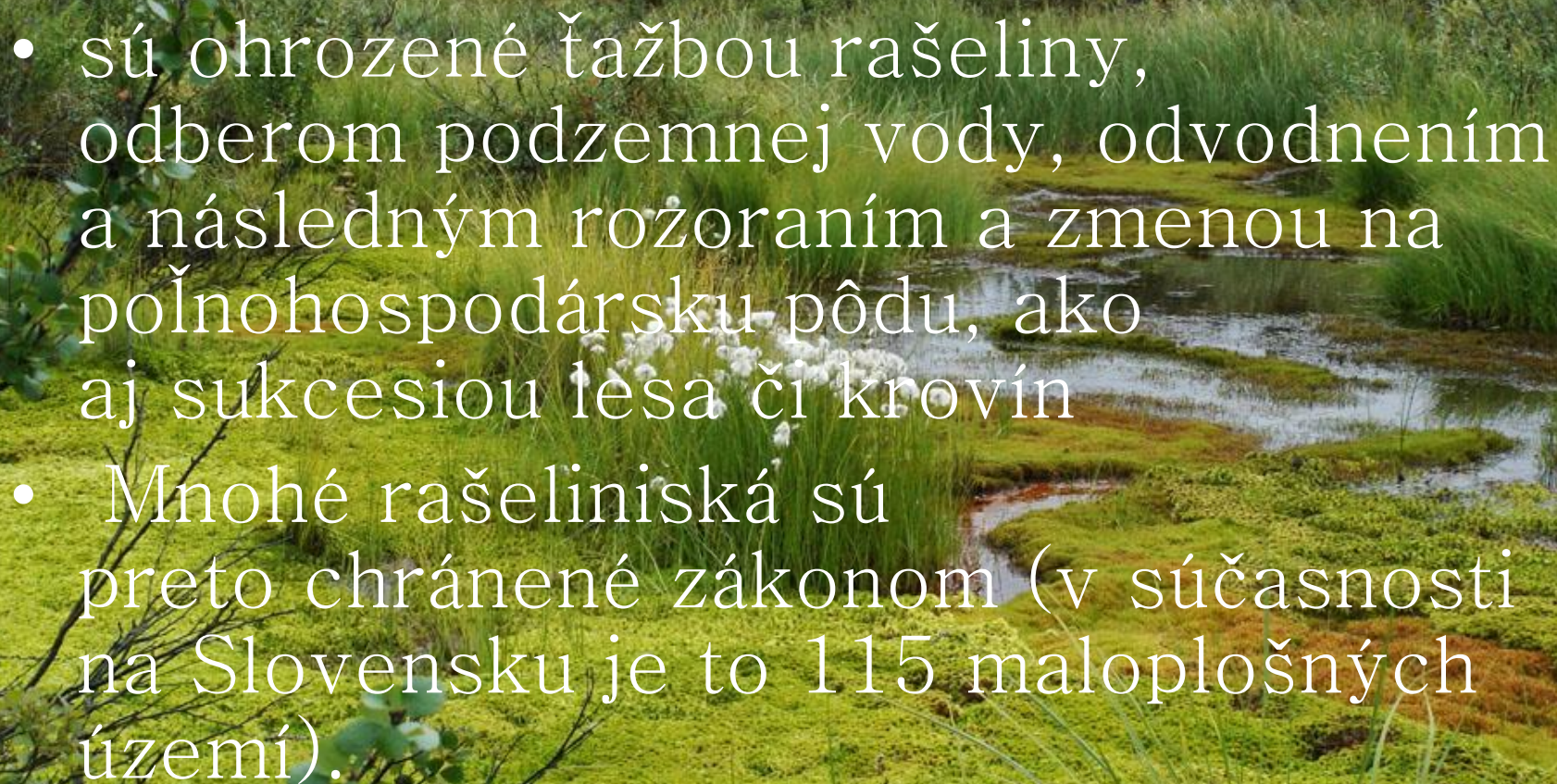
- 
- Začali vznikať koncom poslednej doby ľadovej zhruba 12000 až 8300 rokov pred Kr.
 - Na území Slovenska často ide o reliktné a ohrozené spoločenstvá.
 - Rašeliniská pokrývajú plochu 260km² (0,57%) celkovej rozlohy Slovenska= 115 rašelinísk

Druhy

- Vrchovisko- je možné na ňom pozorovať jeho vypuklý tvar, tento typ rašeliniska je zásobovaný len zrážkovou vodou, je extrémne kyslé a veľmi chudobné na živiny
- Prechodné rašelinisko- je zásobované aj zrážkovou aj podzemnou vodou, ich zvláštnym druhom sú tzv. trasoviská (tvoria ich koberce machov, ktoré plávajú na vodnej hladine)
- Slatiny- zásobované len podzemnou vodou, vysoký obsah živín v pôde spôsobuje bohaté zastúpenie rastlín- napr. orchideí

Význam

- Prírodné „špongie“ = keď je vody veľa, tak ju nasávajú a keď sú suchá tak vodu pomaly prepúšťajú
- rašlina (3–5 m hlboká)
- 1 mm rašeliny = 100 rokov
- Archív toho ako sa naša krajina vyvíjala po zaľadnení
- Najstaršie 9000a viac

- 
- sú ohrozené ťažbou rašeliny, odberom podzemnej vody, odvodnením a následným rozoraním a zmenou na poľnohospodársku pôdu, ako aj sukcesiou lesa či krovín
 - Mnohé rašeliniská sú preto chránené zákonom (v súčasnosti na Slovensku je to 115 maloplošných území).

Šidielko



Kapor obyčajný



Ropucha obyčajná



Mlok karpatský



Skokan hnedý



Kunka žltobruchá



Jašterica živorodá

Užovka obojková



Dulovnica menšia



Metlica trsnatá



Vstavač



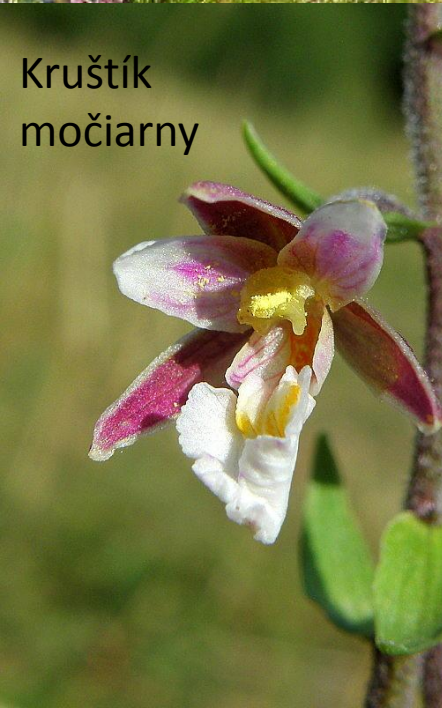
Rašeliník



Bublinatka nebadaná



Kruštík
močiarny



Páperník úzkolistý



Tučnica obyčajná



Rosička okrúholistá



Sivá brada

- Spišské Podhradie okres Levoča
- 19,54 ha
- Hoci ide o veľmi hodnotné územie svojho druhu na Slovensku nie je dôsledne zabezpečené a hrozí zánik jeho charakteristických hodnôt
- vysoká návštevnosť = pošliapanie vegetácie aj napriek náučnému chodníku
- K ďalším problémom patria výstavba blízkeho parkoviska a cestného ťahu

Regetovské rašelinisko

- obec Regetovka v Bardejovskom okrese
- 2,5 ha
- jeden z dvoch doposiaľ známych miest výskytu ohrozených a chránených rastlín *Calla palustris*
- 1987 = schválený program ochrany rašeliniska (pravidelné vykosovanie okrajových častí rašeliniska a redukciu porastov jelší a vrb)
-

Calla palustris =
diablik močiarny



Slatina pod Lieskovcom

- obec Bardejovská Nová Ves
- Je to rozlohou malá slatinná lúka (0,7ha)
- predstavuje zvyšok vlhkých a slatinných lúk
- Chránené územie tvorí voda zo svahového prameňa



Belianske lúky

- jeden z najrozsiahlejších komplexov slatinných lúk na Slovensku
- 89,42 ha
- obe Spišská Belá okres Kežmarok
- Na území sa vyskytujú zástupcovia z čeľade vstavačovitých a machorastov
- Napriek pokročilej sukcesii si územie udržiava vysoké botanické hodnoty pre jeho vzácne a ohrozené druhy rastlín

Žltohlav nejvyšší



Strnadka trstěvá



Vachta trojlístá



Bakuľka trojrohá



Všivec žezlovitý



Ostrica barinná



Slatina pri Šarišskom Jastrabí

- obec Kyjov okres Stará Ľubovňa
- 2,1 ha
- slatinné aj krovinné spoločenstvá

SPYROS

Valaská voda

- Bajerov okres Sabinov
- V minulosti sa územie využívalo na poľnohospodárske účely
- okrajové suché časti sa kosili a zamokrenejšie časti sa využívali ako pasienky

Salvatorské lúky

- obec Lipovce a Šindliar
okres Prešov
- 2,7ha
- zvyšky vlhkých a slatinných lúk
- Existenciu rašeliniska
poznačila hlavne výstavba
závodu Salvator
- odvodnením lúky i reguláciou
pretekajúceho Lačnovského
potoka
- jelša a vrba





Ďakujem za pozornosť
:D